

1968, 4. červen, Praha. - Prohlášení K 231 o vztahu ke KSČ nazvané *Demokracie a socialismus se podmiňují*.

My, někdejší političtí vězňové sdružení v K 231, považujeme za nutné prohlásit s plným důrazem, že odmítáme projevy nedůvěry, náznaky podezření i přímé útoky, ale stejně rozhodně žádáme, aby nás nikdo a nikde nečinil předmětem svých úvah a výpočtů a nepodkládal nám jiné záměry než ty, k nimž se otevřeně a upřímně hlásíme.

Usilujeme o spravedlnost a máme k tomu dobré důvody; ze stejných důvodů však odmítáme každé bezpráví, ať je páčáno na komkoli, třeba na osobách zřejmě provinilých.

Sřeteli jsme se tvrdě a bolestně se zvůli, naše nezhojitelně živá zkušenost nás nutí zároveň s odmítáním každé svévole podporovat úctu k zákonům a usilovat o nastolení skutečného a trvalého právního řádu v našich zemích.

Neptali jsme se jeden druhého za mřížemi a dráty, ke které straně snad patřil venku, posuzovali jsme se podle jiných, náročnějších měřítek, na svobodě máme desítky naléhavějších povinností a zájmů, než se navzájem vyptávat na názorové odstíny. Spojuje nás včerejší úděl a denní úkoly, nehodláme z našeho různorodého společenství zakládat politickou stranu a vytvořit tak paradox - stranu sestavenou výběrem udavačů, policie a soudů.

Naše sdružení bylo ustaveno 31. března 1968, ale vznikalo celých 20 let. Nepřejeme si však, aby nových 20 let působilo. Rozejdeme se, jakmile bude dosaženo cílů, jež jsme si vytkli: očištění starých křivd, návratu mezi právoplatné občany a demokratizace našeho veřejného života.

Víme, že k uskutečnění těchto velkých cílů můžeme přispět, nicméně pouze přispět. Naše úsilí by bylo marné, kdybychom v něm byli osamoceni. Bohudík skutečnost je jiná.

Nezapomínáme ani na okamžik, že právě v KSČ vznikly síly a byl dán podnět k hluboké národní obrodě, že právě komunisté dokázali v zájmu národní budoucnosti podstoupit nesnadný boj za očištění dobrého jména naší země proti zhoubným pokřiveninám.

Náš poměr ke KSČ nepředstíráme podle potřeb dne, utvářeli jsme si poměr ke komunistům dávno před letošním jarem. Již tenkrát, když se ve věznicích a táborech začali věznění odbojáři setkávat se svými komunistickými spolubojovníky, učili jsme se rozlišovat mezi komunisty podobně jako mezi sebou podle stupnice hodnot, v níž čest a statečnost zaujímají nejvyšší místa. Nikdy jsme neřadili k sobě Bacílka a Smrkovského, Urválka a Pavla, Kopeckého a Dubčeka.

Jsmo přesvědčeni, že ne nahodile sdílelo náš osud tolik komunistů; jejich tragické životní cesty prostě uzavírají dlouhou řadu důkazů, že v konfliktech a procesech uplynulého dvacetiletí nehájili zájmy demokracie a socialismu ti, kdo nás, stejně jako je, obviňovali, soudili a věznili.

Socialismus je nám samozřejmou a nespornou skutečností, demokracie naprostou životní nezbytností. Naše záměry a snahy vyplývají z hlubokého přesvědčení, že v této zemi se úspěch socialismu a budoucnost demokracie neoddělitelně spojují a vzájemně podmiňují.

K 231

Svobodné slovo, (4.6.1968), s. 1.